

Ηλίας, ο Πύρινος Προφήτης (Πρωτοπρ. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

α) Στις αγροτικές περιοχές της χώρας η εορτή του προφήτη Ηλία συν-δέεται με την αναμονή της βροχής. Στον καύσωνα του κα-λο-καιρού μια καλή βροχή μπορεί να αλλάξει την ατμόσφαιρα και να συμβάλει στην καλή σοδειά, αφού βοηθούνται σημαντικά τα κατα-πο-νη-μένα από τη ζέστη δέντρα, φυτά και ζώα. Και η αντίληψη αυτή απηχεί τη διήγηση της Παλαιάς Διαθήκης, που αναφέρεται στην περιπετειώδη, δρα-μα-τική και άκρως ενδιαφέρουσα μορφή του Προφήτη Ηλία.

β) Τόση παρρη-σία είχε στον Θεό ο πύρινος προφήτης, ώστε η προ-σευ-χή του εισακούσθηκε και δεν έβρεξε πάνω στη γη τρία έτη και έξι μή-νες. Και πάλι προσευχήθηκε, και ο ουρανός έδωσε βροχή και η γη βλά-στη-σε τον καρπό της, όπως αναφέρεται στην επιστολή Ιακώβου (5,17-18). Ενώ ο Ηλίας έδρασε 850 περίπου χρόνια πριν την έλευση του Χριστού, η φήμη του ήταν μεγάλη και η θέση του περίοπτη στη συνείδηση του λαού. Είναι ενδεικτικό ότι, όταν ο Χριστός ρώτησε τους μαθητές τι λένε οι άνθρωποι γι' αυτόν, εκείνοι του είπαν ότι τον θεωρούν: «οι μεν Ιωάννην τον Βα-πτι-στήν άλλοι δε Ηλίαν έτεροι δε Ιερεμίαν η ένα των προφητών» (Ματθ. 16,14).

γ) Στη δράση του Ηλία απαντά κάποιο είδος θεοδικίας, αφού ανέλαβε να τιμωρήσει με θάνατο όσους αποστάτησαν και εγκατέλειψαν τον αληθινό Θεό. Με ανάλογο τρόπο σκέπτονταν πριν την Πεντηκοστή και οι μαθητές Ιάκωβος και Ιωάννης, οι οποίοι αντιδρώντας στην άρνηση των Σαμαρειτών να δεχθούν το Διδάσκαλο πρότειναν ρωτώντας: «Κύριε, θέλεις είπωμεν πυρ καταβήναι από ουρανού και αναλώσαι αυτούς, καθώς και ο Ηλίας εποίησε;». Ο Κύριος δίνει οριστικό τέλος στην πρακτική αυτή λέγοντας με επιτιμητικό τρόπο: «Ουκ οίδατε οίου πνεύματός εστε υμείς· ο Υιός του ανθρώπου ουκ ήλθε ψυχάς ανθρώπων απωλέσαι, αλλά σώσαι» (Λουκ. 9, 54-55).

δ) Σύμφωνα με τη διήγηση της Π. Διαθήκης στον προφήτη Ηλία αποκαλύφθηκε η θεία δόξα, ύστερα από θείο μήνυμα: «Αύριο θα βγεις και θα σταθείς μπροστά στον Κύριο, στο όρος θα δεις τον Κύριο να δια-βαί-νει. Ξαφνικά ξέσπασε τρομερή θύελλα που διέλυε βουνά και συνέτριβε βρά-χια μπρο-στά στον Κύριο· αλλά στη θύελλα δεν ήταν ο Κύριος. Μετά τη θύελλα έγινε σεισμός· αλλά στο σεισμό δεν ήταν ο Κύριος. Μετά το σεισμό ξέσπασε φωτιά· αλλά στη φωτιά δεν ήταν ο Κύριος. Τέλος μετά τη φωτιά α-κού-στηκε ένας ήχος από λεπτό αεράκι· εκεί ήταν ο Κύριος» (Γ' Βασ. 19, 11-12) . Στη Φιλο-καλία αναφέρεται ότι η χάρη και το έλεος του Θεού αποκαλύπτονται με διάφορες μορφές. Σε ορισμένους ως πνεύμα φόβου Θεού, που συντρίβει την σκληροκαρδία και την πώρωση, σε άλλους ως

«συσσεισμός», εσωτε-ρι-κό σκίρτημα και αγαλλίαση, ενώ σε άλλους ως «ειρηναία» λεπτή αύρα φωτός, όπως στον Προφήτη.

ε) Ο προφήτης Ηλίας τιμάται ιδιαίτερα στον ελλαδικό χώρο. Γράφει ο Φώτης Κόντογλου αναφερόμενος και στην εικονογράφησή του: «Όπου να πας θα δεις ρημοκλήσια του απάνω στις κορφές των βουνών... Ο άγιος Νικόλας φυλάγει τη θάλασσα κι' ο προ-φή-της Ηλίας τα βουνά. Μέσα στα ρημοκλήσια του είναι ζωγρα-φι-σμέ-νος από κείνους τους παληούς μα-στο-ρους σαν τσομπάνος με τη φλοκάτα, με μαλ-λιά και γένια ανακατεμένα και στριφτά σαν αγριόπρινος, γερα-κο-μύτης σαν αητός, με μάτια φλο-γερά».

στ) «Κάθεται απάνω σε μια πέτρα, μπροστά σε μια σπηλιά, σαν το όρνιο στη φωλιά του. Έχει ακουμπισμένο το κεφάλι του στην απαλάμη του, και κοιτάζει κατά πίσω, σαν να ακούγει τη φωνή του Θεού που του μιλά μέσα σε κείνα τα άσπλαχνα κράκουρα. Από πάνω του πετά ο κό-ρα-κας μ' ένα κομμάτι κρέας, και χυμίζει κατά κάτω να του το δώσει».

ζ) «Κάθε χρόνο, στις 20 Ιουλίου, έρχονται αποβραδύς οι χριστιανοί από το χωριό με τον παπά, και τον προσκυνάνε τον προφήτη Ηλία, ανά-βου-νε τα καντήλια, θυμιάζουνε, και ψέλνει κανένας γέρος και λέγει τα στι-χηρά της μνήμης του, και κείνος ακούγει με το άγριο κεφάλι του ακου-μπι-σμένο στο χέρι του... Και την άλλη μέρα, άμα τελειώσει η λει-τουρ-γία, φεύ-γουνε οι άνθρωποι, κι' ο Ηλίας κάθεται πάλι ολομόναχος “μο-νώ-τατος”, βουβός, τυλιγμένος στην προβιά του, σαν αγιούπας κουρ-νια-σμένος. Χιλιάδες χρόνια κάθεται έτσι, άλλες πολλές θα κάθεται, “έως του ελ-θείν την ημέραν Κυρίου την μεγάλην και επιφανή”.